

**LIETUVOS
TEISMAI**

**Kokias paslaugas teikia
Lietuvos teismai?**

Kas yra teismas?

Teismas yra įstaiga.

Teisme dirba teisėjai.

Teisėjai sprendžia ginčus.

Ginčai gali kilti tarp žmonių
arba tarp žmogaus ir įstaigos.

Pavyzdžiui, ginčas gali kilti
dėl pinigų, kai žmonės nesutaria,
kiek reikia sumokėti už darbą.
Tad teismas aiškina, kas yra teisybė,
kai žmonės ar įstaigos nesutaria.

Teismas taip pat pasako,
kas padarė nusikaltimą.

Pavyzdžiui, teismas pasako,
ar žmogus tikrai ką nors pavogė,
jeigu jį apkaltino vagyste.

Teismas priima sprendimus pagal įstatymus.

Įstatymai yra visos šalies taisyklės.

Tai reiškia, kad teismas dirba pagal tas taisykles.

Svarbiausios taisyklės yra parašytos Konstitucijoje.

**LIETUVOS
TEISMAI**

Lietuvoje yra daug teismų.

Visi kartu jie vadinasi

Lietuvos teismai.

Žmonės, kurie gyvena Lietuvoje, turi elgtis pagal Lietuvos įstatymus.

Tai reiškia, kad visi žmonės turi laikytis tų pačių taisyklių.

Kokias paslaugas teikia teismai?

Svarbiausias teismo darbas yra
spręsti bylas.

Byla yra koks nors klausimas
arba ginčas, kurį sprendžia teismas.
Pavyzdžiui, Jūs dėl ko nors
nesutariate su kitu žmogumi
ar su įstaiga.

Tada Jūs galite kreiptis į teismą.
Tada teismas sprendžia Jūsų bylą,
kad surastų teisingą atsakymą.

Teismas taip pat sprendžia
nusikaltimų bylas.

Tai reiškia, kad teismas turi nuspręsti,
kas kaltas už kokį nors nusikaltimą.
Pavyzdžiui, kas pavogė pinigus.

Byla taip pat gali būti
ginčas tarp žmonių.
Tada teismas sprendžia,
kuris žmogus turi laimėti ginčą.
Pavyzdžiui, teismas nusprendžia,
kam priklauso namas,
kai žmonės skiriasi ir dalijasi turta.

Lietuvoje yra daug skirtingų teismų.
Jie sprendžia skirtingas bylas.
Vienas bylas sprendžia
vieni teismai,
o kitas bylas sprendžia kiti teismai.

Pavyzdžiui, vieni teismai sprendžia
bylas apie nusikaltimus.
Kiti teismai sprendžia
ginčus tarp žmonių.
Dar kiti teismai tikrina,
ar įstaigos priėmė gerus sprendimus.

Jeigu norite sužinoti daugiau,
kokie teismai yra Lietuvoje ir
kokias bylas jie sprendžia,
paspauskite mėlyną tekstą apačioje
**Apie teismą – lengvai suprantama
kalba.**

Tada Jums atsidarys
interneto puslapis, kur galėsite
apie teismus paskaityti daugiau.

Kita teismo paslauga yra
išduoti dokumentus.

Teismas išduoda:

- Pažymą apie jūsų bylą.

Pažyma yra trumpas dokumentas,
kuriame yra parašyta informacija
apie jūsų bylą.

Pavyzdžiui:

- ar jūsų bylą sprendžia teismas,
- ar teismas gavo dokumentus,
kuriuos Jūs siuntėte.

Teismas išduoda:

- Teismo sprendimo kopiją.

Teismo sprendimo kopija yra dokumentas, kuriame yra parašyta, ką nusprendė teismas.

Teismo sprendimo kopijoje yra parašyta visa informacija apie bylą:

- kokie žmonės dalyvavo teisme,
- dėl ko kilo ginčas

arba

- koks nusikaltimas buvo padarytas,
- kokius įstatymus taikė teisėjas, kai sprendė bylą,
- ką teisėjas nusprendė.

Teismo sprendimo kopija parodo, kokias teises jūs turite.

Su teismo sprendimo kopija jūs galite įrodyti kitiems, kad esate teisus.

Su teismo sprendimo kopija
Jūs galite reikalauti,
kad kiti žmonės vykdytų teismo
sprendimą.

Pavyzdžiui, teismas nusprendė,
kad kitas žmogus turi grąžinti jums
pavogtus pinigus.

Kai Jūs turite teismo sprendimo kopiją,
Jūs galite reikalauti Jums sugrąžinti
pavogtus pinigus.

Teismas pasako svarbią informaciją.

Teismas:

- Pasako, kada bus teismo posėdis.

Teismo posėdis yra susitikimas,
kai teismas sprendžia bylą.

- Pasako, ką nusprendė teisėjas.
- Paaiškina, ką reikia daryti po teismo.

Teismas taip pat:

- Atsako į žmonių klausimus.
- Priima prašymus ir skundus.

Prašymas yra dokumentas.

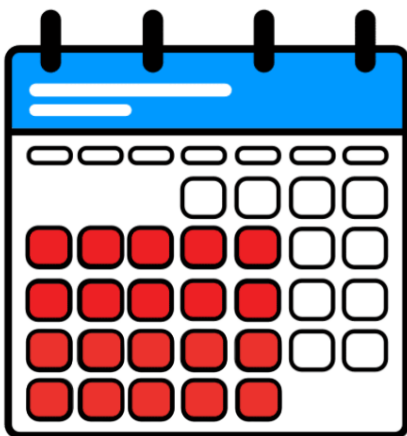
Prašymą žmonės rašo tada, kai ko nors prašo.

Pavyzdžiui, Jūs norite daugiau sužinoti apie teismo darbą.

Tada Jūs rašote prašymą.

Skundas taip pat yra dokumentas, kuriame žmogus parašo, kad kažkas yra blogai.

Pavyzdžiui, Jūs rašote, kad teisme kas nors pasielgė neteisingai.

Teismo darbuotojai į jūsų prašymą ar skundą atsakys per 20 darbo dienų.

Tai yra asmenų aptarnavimas.

Kaip susisiekti su teismu?

Jeigu turite klausimų arba norite pateikti prašymą ar skundą, Jūs galite:

- Paskambinti teismui telefonu.

- Parašyti elektroninį laišką.

- Atvykti į teismą.

Lietuvoje yra daug skirtingų teismų.

Kiekvienas teismas turi savo:

- adresą,
- elektroninį paštą,
- telefono numerį.

Tai vadiname kontaktais.

Skirtingų teismų kontaktus galite rasti interneto puslapyje.

Paspauskite mėlyną tekstą apačioje

[Teismų kontaktai](#).

Tada Jums atsidarys interneto puslapis.

Teismų kontaktai

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas

Lietuvos apeliacinis teismas

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

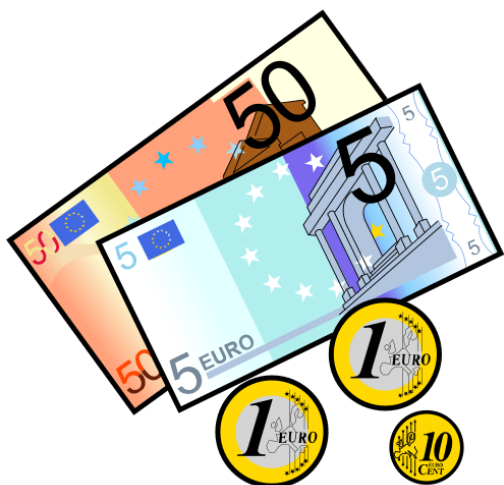
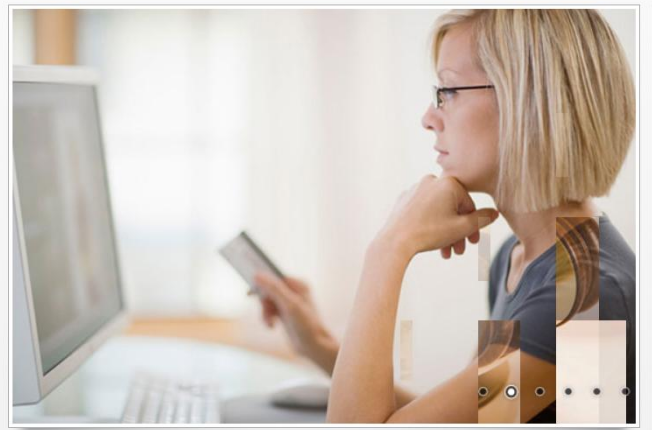
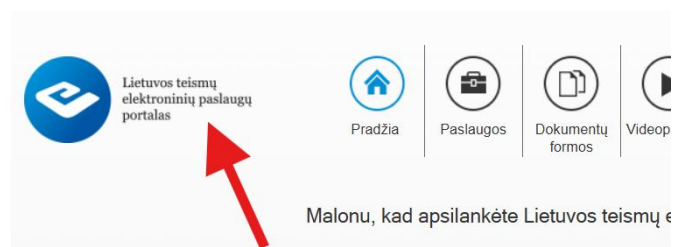
Vilniaus apygardos teismas

Kauno apygardos teismas

Pasirinkite, kurio teismo kontaktus norite sužinoti.

Pavyzdžiui, Vilniaus apygardos teismo kontaktus.

Tada paspauskite ant teismo, kurio kontaktus norite sužinoti.

Teismo paslaugos internetu

Daug darbų teisme galite padaryti internetu.

Pavyzdžiui, parašyti prašymą.

Tam yra sukurtas interneto puslapis.

Jei norite atsidaryti šį puslapį,

paspauskite mėlyną tekstą apačioje

[Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalas](#)

Šiame puslapyje galima:

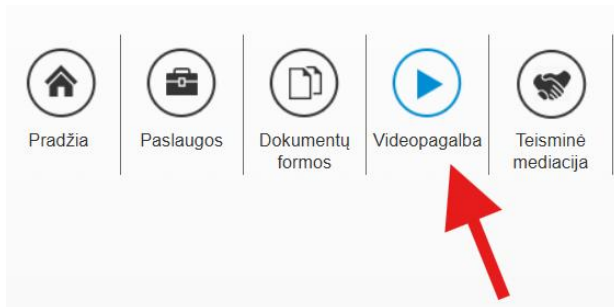
- Siųsti dokumentus teismui per kompiuterį.
- Matyti informaciją apie savo bylą.
- Gauti žinutes iš teismo apie savo bylą.
- Sumokėti žyminį mokestį.

Žyminis mokestis yra pinigai, kuriuos reikia sumokėti valstybei.

Šį mokestį moka visi žmonės, kurie kreipiasi į teismą.

Interneto puslapyje Jūs taip pat galite pažiūrėti vaizdo įrašus, kaip:

- Prisijungti prie teismų interneto puslapio.
- Naudotis teismų interneto puslapiu.

Jei norite pažiūrėti vaizdo įrašus, paspauskite mėlyną tekstą apačioje

[Video pagalba.](#)

Tada Jums atsidarys interneto puslapis.

Ten rasite įvairių vaizdo įrašų.

Šis tekstas yra parašytas lengvai suprantama kalba.

Lengvai suprantama kalba reikalinga žmonėms,

kuriems yra sunku suprasti įprastus tekstus.

Lengvai suprantama kalba padeda jiems

sužinoti naujos informacijos.

Tokių tekstų jau yra įvairiose pasaulio šalyse.

Šį tekstą lengvai suprantama kalba parengė

Nacionalinė teismų administracija.

Tekstą redagavo Inga Daraškienė.

Tekstą vertino Gaia Marija Railaitė.

Vertinimą koordinavo Giedrius Bagdonas.

Iliustracijos:

- arasaac.org
- canva.com
- teismai.lt

Lengvai suprantamos kalbos Europoje ženklas.

© European Easy-to-Read Logo:

Inclusion Europe.

Daugiau informacijos apie šį ženklą

anglų kalba galite perskaityti čia:

<https://www.inclusion europe.eu/easy-to-read/>

